

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2024. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 2:
ТРОШКОВНО РАЧУНОВОДСТВО И
УВОДУ УПРАВЉАЧКО РАЧУНОВОДСТВО

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Финансијско рачуноводство је:

- а) доминантно интерно усмјерено,
- б) под утицајем професионалне регулативе,
- ц) примарно заокупљено будућношћу,
- д) рачуноводство у чијим је извјештајима доминантна подјела трошкова на фиксне и варијабилне.

2. Нерутински рачуноводствени извјештаји:

- а) припадају понуди извјештаја управљачког рачуноводства,
- б) припадају понуди извјештаја финансијског рачуноводства,
- ц) предмет су професионалног регулисања,
- д) предмет су објављивања у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања.

3. Лице запослено у одјелу за управљачко рачуноводство обавља улогу:

- а) подршке пословном одлучивању,
- б) књижења трансакција са окружењем у главној књизи и у дневнику,
- ц) доносиоца пословних одлука,
- д) евиденције резултата пословних трансакција за све нивое менаџмента.

4. Приликом обрачунавања вриједности залиха учинака по варијабилним трошковима, трошкови амортизације производне опреме по временском принципу, сматрају се:

- а) фиксним трошковима,
- б) трошковима периода,
- ц) трошковима производа,
- д) варијабилним трошковима.

5. У производне индиректне трошкове спадају:

- а) трошкови закупа производне хале,
- б) трошкови постпродајног сервиса,
- ц) трошкови контроле квалитета произведених готових производа,
- д) трошкови амортизације производне опреме.

6. У трошкове периода спадају:

- а) трошкови директног материјала,
- б) трошкови запослених у правној служби,
- ц) трошкови дистрибуције готових производа,
- д) трошкови закупа производне хале.

7. Предузеће користи плански обрачун вриједности залиха производа и машинске сате као базу за алокацију индиректних трошкова. Стварни производни индиректни трошкови износе 310.000 н.ј. Ако је планска стопа за алокацију 40 н.ј./м.с, а плански утрошак базе за алокацију је 8.000 машинских сати, онда је у току анализираног обрачунског периода, цијена коштања готових производа обрачуната по планским трошковима:

- а) прецијењена за 10.000 н.ј.
- б) потцијењена за 20.000 н.ј.
- ц) потцијењена за 10.000 н.ј.
- д) прецијењена за 20.000 н.ј.

8. Методе обрачуна цијене коштања у процесној производњи су:

- а) метод постепеног обрачуна,
- б) метод пондерисаног просјека,
- ц) метод претпостављене нето оствариве вриједности у обје варијанте,
- д) метод пропорционалног обрачуна.

9. Еквивалентна јединица је:

- а) алат који се користи приликом обрачуна трошкова по процесима,
- б) условна или претпостављена јединица на бази које се завршена и незавршена производња своди на исту јединицу мјере,
- ц) узрокована степеном завршености незавршене и завршене производње,
- д) ништа од наведеног.

10. У обрачуну по нормалним трошковима, производна цијена коштања се добија:

- а) (планска набавна цијена \times плански утрошак) за директне ресурсе + (планска стопа за алокацију \times стварни утрошак базе за алокацију) за индиректне ресурсе,
- б) (стварна набавна цијена \times стварни утрошак) за директне ресурсе + (планска стопа за алокацију \times стварни утрошак базе за алокацију) за индиректне ресурсе,
- ц) (стварна набавна цијена \times стварни утрошак) за директне ресурсе + (стварна стопа за алокацију \times плански утрошак базе за алокацију) за индиректне ресурсе,
- д) (планска набавна цијена \times плански утрошак) за директне ресурсе + (планска стопа за алокацију \times плански утрошак базе за алокацију) за индиректне ресурсе.

11. Релевантни обим активности:

- а) обим активности у оквиру којег је предузеће пословало у прошлости и за који се очекује да ће предузеће пословати у будућности,
- б) обим активности у оквиру којег предузеће уобичајено послује,
- ц) обим активности између минималног и максималног обима активности,
- д) обим активности за различите варијанте специјалних наруџби.

12. Примјена метода постепеног распореда (метод корак ниже) подразумијева да се алокација трошкова са помоћних на главна мјеста трошкова, врши тако што се:

- а) трошкови помоћних мјеста трошкова алоцирају директно на носиоце, без међусобног алоцирања (распоређивања) између мјеста трошкова,
- б) најприје утврди редослијед мјеста трошкова са којих ће се трошкови алоцирати на главна мјеста трошкова и на друга помоћна мјеста трошкова,
- ц) трошкови главних мјеста трошкова преносе на друга главна и помоћна мјеста трошкова и на носиоце,
- д) трошкови помоћних мјеста трошкова не алоцирају на друга помоћна мјеста трошкова.

13. За одабир начина алокације индиректних трошкова, увијек када је могуће, треба користити:

- а) метод фер вриједности,
- б) метод остварених користи,
- ц) метод узрока и посљедице,
- д) метод могућности носилаца трошкова.

- 14. У систему обрачуна трошкова према радном налогу трошкови производње се евидентирају и прате:**
- a) на основу укупних трошкова производње
 - b) на основу директног материјала, директног рада и општих трошкова производње
 - c) само на основу директног рада
 - d) само на основу општих трошкова производње
- 15. Стопе по јединици сваке базе за алокацију индиректних трошкова у процедури обрачуна трошкова израчунавају се:**
- a) множењем укупних индиректних трошкова с укупним износом базе за алокацију трошкова
 - b) дијелењем укупних индиректних трошкова с укупним износом базе за алокацију трошкова
 - c) сабирањем укупних индиректних трошкова и износа базе за алокацију трошкова
 - d) одузимањем укупних индиректних трошкова и износа базе за алокацију трошкова
- 16. Која тврдња најбоље описује проблем традиционалних метода обрачуна трошкова у савременим увјетима пословања:**
- a) Традиционалне методе су и даље ефикасне због своје једноставности
 - b) Класичне методе расподјеле опћих трошкова увијек пружају тачне информације
 - c) Директни трошкови расту с напретком технологије
 - d) Традиционалне методе постају неефикасне због неадекватних база и кључева расподјеле
- 17. Ефикасно вођење рачуноводства трошкова доприноси конкурентској предности предузећа:**
- a) идентификацијом ефикасних стратегија смањења трошкова производње
 - b) пружањем информација о трошковима само интерним доносиоцима одлука
 - c) нефокусирањем на утицај трошкова на укупну конкурентску позицију предузећа
 - d) фокусирањем искључиво на краткорочне финансијске резултате
- 18. Трошак представља у новцу изражену вриједност _____ у производњи или стварању одређених учинака (допуните):**
- a) утрошених ресурса
 - b) искориштених радних сати
 - c) купљених добара и услуга
 - d) остварених прихода по јединици

- 19. Према времену настанка трошкове дијелимо на:**
- a) планске и стварне трошкове
 - b) сталне и промјењиве трошкове
 - c) трошкове администрације и трошкове радне снаге
 - d) трошкове продаје и трошкове производње
- 20. Ако се трошкови мијењају (повећавају или смањују) са промјеном обима производње, онда се класификују као:**
- a) директни трошкови
 - b) индиректни трошкови
 - c) фиксни трошкови
 - d) варијабилни трошкови
- 21. Тачка у којој се укупни трошкови изједначавају са укупним приходима се назива:**
- a) тачка једнакости
 - b) тачка покрића
 - c) пресјек прихода и трошкова
 - d) нулта тачка
- 22. Један од фактора који утичу на подјелу трошкова на директне и индиректне јесте:**
- a) технологија прикупљања информација
 - b) стратешки план менаџмента
 - c) тренутни број запослених
 - d) прошлогодишњи финансијски резултат
- 23. Суперваријабилни обрачун трошкова у трошкове залиха укључује:**
- a) све варијабилне трошкове производње
 - b) варијабилне и фиксне трошкове производње
 - c) само трошкове директног материјала
 - d) само фиксне трошкове производње
- 24. Залихе вредноване по апсорпционом приступу садрже:**
- a) само варијабилне производне трошкове
 - b) само фиксне производне трошкове
 - c) варијабилне и фиксне производне трошкове
 - d) варијабилне и фиксне трошкове

25. У предузећима која обављају дјелатност трговине:

- a) сви трошкови су ускладиштиви
- b) сви трошкови су расходи периода
- c) дио трошкова су ускладиштиви, а дио расходи периода
- d) примјењују се системи обрачуна трошкова

II - ЗАДАЦИ:

Задатак број 1

Размотрити стања на сљедећим рачунима:

Назив рачуна	01.01.2023.	31.12.2023.
Приходи		2.500.000
Залихе директног материјала	20.000	15.000
Производња у току	50.000	40.000
Залихе готових производа	10.000	12.500
Трошкови набавке директног материјала		750.000
Трошкови директног рада		600.000
Трошкови индиректног рада		45.000
Трошкови осигурања постројења		22.500
Амортизација – грађевински објекти и опрема		17.500
Трошкови поправки и одржавања		32.500
Трошкови маркетинга		150.000
Трошкови дистрибуције и постпродајног сервиса		225.000
Општи и административни трошкови		250.000

I) Вриједност производних индиректних трошкова је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- а) 475.000 н.ј.
- б) 117.500 н.ј.
- ц) 85.000 н.ј.
- д) 267.500 н.ј.

Доказ:

Тачно урађен дио задатка – 5 бодова

II) Вриједност трошкова произведених производа је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- а) 1.355.000 н.ј.
- б) 1.472.500 н.ј.
- ц) 1.425.000 н.ј.
- д) 1.482.500 н.ј.

Доказ:

Тачно урађен дио задатка – 10 бодова

III) Пословни добитак је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

а) 395.000 н.ј.

б) 522.500 н.ј.

ц) 452.500 н.ј.

д) 405.500 н.ј.

Доказ:

Тачно урађен дио задатка – 10 бодова

Задатак број 2

Предузеће Рачуновођа послује користећи систем обрачуна по наруџби са двије категорије директних трошкова (директни материјал и директни рад) и збирним индиректним трошковима. Предузеће распоређује индиректне трошкове кориштењем трошкова директног материјала. Осигуране су следеће информације:

у КМ

Подаци	Планирани трошкови за 2023. г.	Стварни трошкови за 2023. г.
Трошкови директног материјала	10.000	11.500
Трошкови директног рада	8.000	9.500
Индиректни трошкови производње	13.500	14.000

Од Вас се тражи:

- 1. Израчунајте стварну и планску стопу индиректних трошкова за 2023. годину. (7 бодова)**
- 2. У току априла 2023. године прокњижени трошкови налога бр. 20 износе:**
Директни материјал (искориштени) 1.000 КМ
Директни рад 800 КМ
Израчунајте трошкове налога бр. 20 кориштењем:
а) стварног обрачуна
б) обрачуна нормалних трошкова. (10 бодова)
- 3. Израчунајте индиректне трошкове мање или веће од стварних по нормалном обрачуна на крају 2023. године. Зашто нема индиректних трошкова мањих или већих од стварних по стварном обрачуна? (8 бодова)**

